NA PODSTAWIE
PORUSZAJĄCEJ PRAWDZIWEJ HISTORII

KRAINA CZERWONYCH GÓR

REŻYSERIA
LOTFI ACHOUR

SCENARIUSZ LEKCJI DLA SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH

„Człowiek to ktoś więcej niż to, co mu się przydarza."

KinoSzkoła FUNDACJA

SHIPSBOY

"KinoSzkoła" Fundacja Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych"

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

TYTUŁEM WSTĘPU

KRAINA CZERWONYCH GÓR

reż. Lotfi Achour, Tunezja, Francja, Belgia, Polska, Arabia Saudyjska, Katar 2024

SZANOWNI PAŃSTWO, DROGIE NAUCZYCIELKI I DRODZY NAUCZYCIELE!

Są filmy, które nie dają prostych odpowiedzi, ale stawiają pytania, od których nie powinniśmy uciekać. Do takich filmów należy *Kraina Czerwonych Gór* (Red Path) w reżyserii Lotfiego Achoura – poruszająca opowieść o dzieciństwie naznaczonym przemocą, utracie bliskiej osoby i próbie odnalezienia się w rzeczywistości, która nagle przestała być bezpieczna.

Historia młodego Achrafa, który staje się świadkiem tragicznej śmierci kuzyna, pozwala spojrzeć na doświadczenie traumy i żałoby z perspektywy dziecka. Reżyser nie proponuje łatwych wyjaśnień ani jednoznacznych rozstrzygnięć. Posługując się obrazem, ciszą, krajobrazem i subiektywną perspektywą bohatera, zaprasza widzów do refleksji nad tym, jak człowiek przeżywa stratę, jaką rolę odgrywają pamięć i wyobraźnia oraz jak ważne w sytuacjach kryzysowych są obecność i wsparcie innych ludzi.

HISTORIA MŁODEGO ACHRAFA, KTÓRY STAJE SIĘ ŚWIADKIEM TRAGICZNEJ ŚMIERCI KUZYNA, POZWALA SPOJRZEĆ NA DOŚWIADCZENIE TRAUMY I ŻAŁOBY Z PERSPEKTYWY DZIECKA.

W Fundacji KinoSzkoła wierzymy, że film może być czymś więcej niż przedmiotem analizy. Może stawać się przestrzenią spotkania z doświadczeniem drugiego człowieka, rozwijać wrażliwość społeczną i pomagać w podejmowaniu rozmów na tematy, które bywają trudne do nazwania. *Kraina Czerwonych Gór* stwarza taką możliwość, szczególnie w pracy ze starszą młodzieżą szkół ponadpodstawowych.

Problematyka filmu pozostaje w związku z podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027, zwłaszcza w obszarze wspierania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, udzielania pomocy w kryzysach psychicznych oraz kształtowania postaw prospołecznych i odpowiedzialności za bezpieczeństwo innych. Film może również wspierać realizację celów kształcenia ogólnego związanych z rozwijaniem wrażliwości, samodzielnego myślenia, interpretacji tekstów kultury i świadomego uczestnictwa w kulturze.

Jego wykorzystanie edukacyjne znajduje uzasadnienie przede wszystkim w pracy na lekcjach języka polskiego, godzinach wychowawczych oraz podczas zajęć poświęconych edukacji filmowej i społeczno-emocjonalnej. Analiza filmowych środków wyrazu pozwala jednocześnie rozwijać kompetencje interpretacyjne, uważność na perspektywę drugiego człowieka oraz umiejętność formułowania własnych sądów.

Ze względu na tematykę i intensywność emocjonalną filmu szczególnego znaczenia nabiera odpowiednie przygotowanie młodych widzów do seansu oraz stworzenie bezpiecznych warunków rozmowy po projekcji. Celem takiego spotkania nie powinno być diagnozowanie doświadczeń uczniów ani nakłanianie ich do osobistych zwierzeń, lecz umożliwienie refleksji nad losem bohatera, językiem filmu i znaczeniem wsparcia w obliczu cierpienia.

Oddając w Państwa ręce materiały edukacyjne towarzyszące filmowi *Kraina Czerwonych Gór*, mamy nadzieję, że staną się one pomocą w prowadzeniu mądrych, odpowiedzialnych i potrzebnych rozmów z młodzieżą. Wierzymy bowiem, że jednym z najważniejszych zadań edukacji jest nie tylko przekazywanie wiedzy, lecz także rozwijanie zdolności dostrzegania i rozumienia doświadczeń innych ludzi.

dr Joanna Zabłocka-Skorek
Prezeska Fundacji Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych „KinoSzkoła”,
Liderka edukacji filmowej

SCENARIUSZ LEKCJI

KRAINA CZERWONYCH GÓR

reż. Lotfi Achour, Tunezja, Francja, Belgia, Polska, Arabia Saudyjska, Katar 2024

CZŁOWIEK TO KTOŚ WIĘCEJ NIŻ TO, CO MU SIĘ PRZYDARZA.

O EMOCJACH, STRESIE I PODEJMOWANIU DECYZJI

Opracowała:
dr Magdalena Mrowiec
edukatorka filmowa, nauczycielka szkolna i akademicka, psychoterapeutka w trakcie szkolenia (III fala nurtu behawioralnego), trenerka umiejętności społecznych

Grupa odbiorcza:
szkoła ponadpodstawowa (od 17. roku życia, przygotowane na kontakt z trudnymi treściami)

Przedmiot:
godzina do dyspozycji wychowawcy

Czas trwania: 45 min.

CELE ZAJĘĆ:
Podczas zajęć uczeń/uczennica:
- analizuje wybrane kadry z filmu oraz interpretuje ich znaczenie w kontekście całości dzieła filmowego i swoich doświadczeń;
- zauważa, że człowieka można postrzegać przez pryzmat jego relacji, zainteresowań, miejsc, z którymi jest związany, i ważnych dla niego spraw;
- poznaje sposoby utrzymywania wewnętrznej więzi z nieżyjącą osobą poprzez wspomnienia, pielęgnowanie wspólnych wartości i to, czego się od niej nauczyliśmy;
- podejmuje refleksję nad tym, co jest dla niego lub niej ważne i co chciałby czy chciałaby chronić w swoim codziennym życiu;
- rozwija krytyczne myślenie w odniesieniu do własnej obecności w mediach społecznościowych.

METODY PRACY:
- praca z tekstem kultury filmowej;
- praca z kadrem filmowym;
- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- burza mózgów;
- dyskusja.

POTRZEBNE MATERIAŁY:
- wydrukowane Karty pracy – załącznik nr 1, załącznik nr 2, załącznik nr 3, załącznik nr 4;
- czerwone, zielone i niebieskie długopisy lub flamastry (przynajmniej po trzy sztuki w każdym kolorze), tablica, marker;

Przed zajęciami uczniowie i uczennice oglądają film pt. *Kraina Czerwonych Gór*, reż. Lotfi Achour.

KRAINA CZERWONYCH GÓR

reż. Lotfi Achour, Tunezja, Francja, Belgia, Polska, Arabia Saudyjska, Katar 2024

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. ROZPOCZĘCIE – ćwiczenie otwierające

Nauczyciel/ka wita uczniów i uczennice oraz informuje, że zajęcia będą nawiązywały do obejrzanego filmu *Kraina Czerwonych Gór*. Jeśli pojawiły się u uczniów/uczennic podczas seansu lub po nim rozmaite trudne emocje, to nauczyciel/ka może je nazwać i uprawomocnić.

Nauczyciel/ka podkreśla, że film opowiada o wydarzeniach bardzo trudnych, ale podczas zajęć grupa nie będzie analizowała przedstawionej w nim przemocy. Punktem wyjścia będzie natomiast pytanie, co jeszcze – poza samym tragicznym wydarzeniem – składa się na historię człowieka. Zwłaszcza człowieka tak młodego, jak bohater filmu – Achraf.

Nauczyciel/ka zapisuje na tablicy pytanie:

Z czego składa się czyjeś życie?

Prosi uczniów i uczennice o podanie pierwszych skojarzeń. W razie potrzeby kieruje uwagę na takie obszary jak:

bliscy – miejsca – codzienność – zainteresowania – wartości – marzenia – wspomnienia.

Nauczyciel/ka zaznacza, że wszystkie te elementy mogą mówić o człowieku równie dużo, jak wydarzenia, które mu się przydarzają.

2. PRACA Z FILMEM

Nauczyciel/ka pokazuje uczniom i uczennicom kadry z filmu przedstawiające życie codzienne w wiosce Achrafa.

Załącznik nr 1 – kadry z filmu.

Prosi, aby przez chwilę przyjrzeli się obrazom bez komentowania ich.

Następnie dzieli klasę na grupy. Każda grupa otrzymuje wydruk kadru oraz pytania:

1. Co dokładnie widzimy na tych obrazach?

2. Co możemy powiedzieć o bohaterze i jego bliskich na podstawie tego kadru?

3. Jakie miejsce zajmuje w życiu Achrafa natura i przestrzeń, w której dorasta?

4. Co tracimy, kiedy opowiadamy o człowieku wyłącznie przez pryzmat tragicznego wydarzenia?

Po kilku minutach grupy przedstawiają swoje spostrzeżenia.

Nauczyciel/ka zwraca uwagę, że film pokazuje nie tylko doświadczenie przemocy i jego konsekwencje, ale również wcześniejszą i późniejszą codzienność bohaterów: relacje, wspólne przebywanie w górach, zwierzęta, zabawę, zainteresowania i miejsca, które tworzyły ich świat.

Następnie zadaje pytanie:
Czy historię człowieka można opowiedzieć wyłącznie przez to, co mu się przydarzyło?
Nauczyciel/ka podkreśla, że w filmie ważne staje się również to, kim był kuzyn Nizar dla Achrafa, zanim wydarzyła się tragedia.

3. DYSKUSJA W GRUPACH

Co zostaje po człowieku? „Achraf, zaopiekuj się moimi psami".
Nauczyciel/ka zwraca uwagę uczniów i uczennic na szczególny sposób, w jaki film pokazuje relację Achrafa z Nizarem po jego śmierci (Nizar pojawia się w wyobraźni Achrafa. Chłopiec może nadal z nim rozmawiać, widzieć go i doświadczać jego obecności).
Nauczyciel/ka następnie wyjaśnia, że więź z osobą zmarłą nie musi oznaczać zapomnienia ani „zamknięcia" relacji. Człowiek może nadal nosić w sobie wspomnienia, sposób myślenia, powiedzenia, wartości czy umiejętności, których nauczył się od drugiej osoby.
Następnie rozdaje grupom kartę pracy – **Załącznik nr 2.**
Na karcie znajduje się pytanie:
Czego możemy nauczyć się od tych, których już z nami nie ma?
Uczniowie i uczennice pracują w grupach (można też zadać to zadanie jako samodzielne do wykonania). Wychowankowie mogą wybrać jedną z dwóch możliwości:
A. przypomnieć sobie osobę zmarłą, którą znali (może być to np. babcia lub dziadek);
B. wybrać osobę zmarłą, której nie znali osobiście, ale którą podziwiają – artystę/artystkę, sportowca/sportsmenkę, naukowca/naukowczynię, pisarza/pisarkę, działacza/działaczkę społeczną, lub inną ważną dla nich postać.
Następnie odpowiadają na pytania:
- Kim była ta osoba?
- Co w niej podziwiam?
- Czego mogę się od niej nauczyć?
- Co z tego, czego mnie nauczyła, mogę wykorzystać w swoim własnym życiu?

Nauczyciel/ka zaznacza, że nie trzeba opowiadać o osobie bliskiej ani dzielić się osobistą historią. Można wybrać osobę publiczną.
Nauczyciel/ka pyta:
Jakie niematerialne wartości lub zasady postępowania mogą być przekazywane między ludźmi?
Uczniowie i uczennice mogą wskazywać m.in. sposób traktowania innych, troskę, zainteresowania, poczucie humoru, odwagę, wiedzę, wartości, wspomnienia czy określony sposób patrzenia na świat.
Po kilku minutach nauczyciel/ka prosi chętne osoby o podzielenie się odpowiedziami.
My i social media – czy ma znaczenie to, na czym skupiamy swoją uwagę?
Nauczyciel/ka informuje uczniów i uczennice, że film można potraktować również jako punkt wyjścia do zastanowienia się nad tym, **co robimy z historiami innych ludzi, które trafiają do nas poprzez obrazy i media.**
Każda grupa otrzymuje **Załącznik nr 3 – sytuacje z życia w sieci.**
Przykładowe sytuacje:
1. Ktoś publikuje film, na którym ośmieszona zostaje osoba z klasy. Wiele osób przesyła go sobie dalej.
2. Pod zdjęciem pojawia się obraźliwy komentarz. Kilkanaście osób reaguje na niego śmiechem.
3. W sieci pojawia się bardzo brutalne nagranie. Znajomy wysyła je z komentarzem: „Musisz to zobaczyć".
4. Ktoś publikuje prywatne zdjęcie innej osoby bez jej zgody. Zdjęcie szybko zdobywa popularność.
5. W komentarzach ktoś zostaje zaatakowany. Nie zgadzasz się z komentarzami, ale sam/sama niczego nie piszesz.
Zadaniem grup jest zastanowienie się, jak zareagowaliby w każdej sytuacji:
Ignoruję lub reaguję, lub nie mam pewności – rozmawiam z kimś.
Następnie grupy wybierają jedną sytuację, o której chciałyby porozmawiać.
Nauczyciel/ka zadaje pytania:
- Czy już samo oglądanie takiego nagrania, czy zdjęć może mieć znaczenie?
- Co sprawia, że jakaś treść zyskuje popularność?
- Czy możemy wzmacniać coś swoją uwagą, nawet jeśli nie zgadzamy się z tym, co oglądamy?
- W jakich sytuacjach warto się zatrzymać?
- Jak można zareagować, żeby nie pogorszyć

KRAINA CZERWONYCH GÓR

reż. Lotfi Achour, Tunezja, Francja, Belgia, Polska, Arabia Saudyjska, Katar 2024

sytuacji?
Nauczyciel/ka podsumowuje, że uczestniczenie w świecie cyfrowym również jest formą dokonywania wyborów. **To, na co poświęcamy uwagę, co komentujemy, udostępniamy i wzmacniamy, wpływa na to, jakie treści zyskują znaczenie.**

4. PRACA INDYWIDUALNA – MÓJ MAŁY KAWAŁEK ŚWIATA
Nauczyciel/ka rozdaje uczniom i uczennicom kartę podsumowującą (załącznik nr 4).
Uczniowie i uczennice uzupełniają poniższe obszary:
LUDZIE
Kto jest dla mnie ważny?
Kogo chcę mieć blisko? Kto jest dla mnie ważny? Z kim mogę być sobą? Komu chcę poświęcać uwagę?
MIEJSCA
Gdzie czuję się u siebie?
Jakie miejsce jest dla mnie ważne? Gdzie odpoczywam? Gdzie lubię być?
RZECZY
Co sprawia, że moje życie jest moje?
Może to być zainteresowania, muzyka, sport, zwierzę, książka, zwyczaj, przedmiot, sposób spędzania czasu lub coś, co robię tylko dla siebie.
CO CHCĘ CHRONIĆ?
Uczniowie i uczennice wybierają jedną rzecz, osobę, relację, wartość lub miejsce, o które chcieliby/chciałyby bardziej świadomie zadbać.
Następnie odpowiadają:
Co mogę zrobić w najbliższym tygodniu, żeby lepiej o to zadbać?
Nauczyciel/ka zaznacza, że odpowiedzi nie trzeba odczytywać na forum.

5. ZAKOŃCZENIE ZAJĘĆ
Nauczyciel/ka wraca do pytania zapisanego na początku zajęć:
Z czego składa się czyjeś życie?
Prosi uczniów i uczennice o dokończenie jednego z trzech zdań:
Po obejrzeniu filmu myślę, że człowiek to…
lub
Chciałbym/chciałabym bardziej pamiętać o tym, że…
lub
Mój własny kawałek świata to…
Nauczyciel/ka podkreśla, że film *Kraina Czerwonych Gór* pokazuje historię człowieka, któremu wydarzyło się coś niewyobrażalnie trudnego, ale nie sprowadza jego świata wyłącznie do tego wydarzenia. W filmie ważne pozostają relacje, miejsca, wspólne doświadczenia, pamięć i wyobraźnia.
Nie mamy wpływu na wszystko, co wydarza się w świecie. Mamy jednak wpływ na to, na co patrzymy, czemu dajemy swoją uwagę, jak traktujemy innych ludzi i co chcemy zachować jako ważną część własnego życia.
Dziękuje wszystkim za aktywność podczas zajęć.

KRAINA CZERWONYCH GÓR

reż. Lotfi Achour, Tunezja, Francja, Belgia, Polska, Arabia Saudyjska, Katar 2024

ZAŁĄCZNIK NR 1

KRAINA CZERWONYCH GÓR

reż. Lotfi Achour, Tunezja, Francja, Belgia, Polska, Arabia Saudyjska, Katar 2024

ZAŁĄCZNIK NR 1 ciąg dalszy

KADRY Z FILMU
***Kraina Czerwonych Gór*, reż. Lotfi Achour**
Przyjrzyjcie się uważnie kadrowi.
1. Co widzicie?

.....

2. Co ten obraz mówi o życiu bohatera i jego najbliższych?

.....

3. Jakie miejsce zajmuje w jego życiu natura i przestrzeń, w której dorasta?

.....

4. Co tracimy, kiedy opowiadamy o człowieku wyłącznie przez pryzmat tragicznego wydarzenia?

.....

ZAŁĄCZNIK NR 2

CZEGO MOŻEMY NAUCZYĆ SIĘ OD TYCH, KTÓRYCH JUŻ Z NAMI NIE MA?

Możecie wybrać osobę, którą znaliście osobiście, albo osobę publiczną, którą podziwiacie.

Kim była ta osoba?

.....

.....

Co w niej podziwiam?

.....

.....

Czego mogę się od niej nauczyć?

.....

.....

Co z tego mogę zabrać do własnego życia?

.....

.....

.....

ZAŁĄCZNIK NR 3

JAK REAGUJEMY W SIECI?
Przeczytajcie sytuacje. Przy każdej zaznaczcie:
ZIELONY - ignoruję
CZERWONY - reaguję
NIEBIESKI - nie mam pewności – rozmawiam z kimś / szukam informacji

1.
Ktoś publikuje film, na którym ośmieszona zostaje osoba z klasy. Wiele osób przesyła go sobie dalej.
Co robię? Dlaczego?

.....

2.
Pod zdjęciem pojawia się obraźliwy komentarz. Kilkanaście osób reaguje śmiechem.
Co robię? Dlaczego?

.....

3.
Znajomy wysyła brutalne nagranie i pisze: „Musisz to zobaczyć".
Co robię? Dlaczego?

.....

4.
Ktoś publikuje prywatne zdjęcie innej osoby bez jej zgody.
Co robię? Dlaczego?

.....

5.
W komentarzach ktoś zostaje zaatakowany. Nie zgadzam się z komentarzami, ale sam/sama niczego nie piszę.
Czy brak reakcji też może mieć znaczenie?

.....

ZAŁĄCZNIK NR 4

KARTA PODSUMOWUJĄCA

MÓJ MAŁY KAWAŁEK ŚWIATA

LUDZIE

Kto jest dla mnie ważny?

.....

MIEJSCA

Gdzie czuję się u siebie?

.....

RZECZY

Co sprawia, że moje życie jest moje?

.....

Co chcę chronić?

.....

Co mogę zrobić w najbliższym tygodniu, żeby lepiej o to zadbać?

.....

SHIPSBOY

www.shipsboy.com/pl

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

www.pisf.pl

Opracowanie merytoryczne i graficzne
„KinoSzkoła" Fundacja Kompetencji Medialnych i Społecznych
ul. Batorego 1/6, 43-100 Tychy
www.kinoszkola.org.pl

KinoSzkoła FUNDACJA

W SCENARIUSZY WYKORZYSTANO MATERIAŁY PROMOCYJNE SHIPSBOY, W TYM ZDJĘCIA DO FILMU: KRAINA CZERWONYCH GÓR.